

Закони Просвітлення *

**Закони Просвітлення –
для того,
хто вже пробудився
осяяний й осягнув
«Млях благочестя»*

УДК
ББК

Аксіоми Будди / В. Перконос. — Тернопіль:
Навчальна книга — Богдан, 2013. — 280 с.

ISBN

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

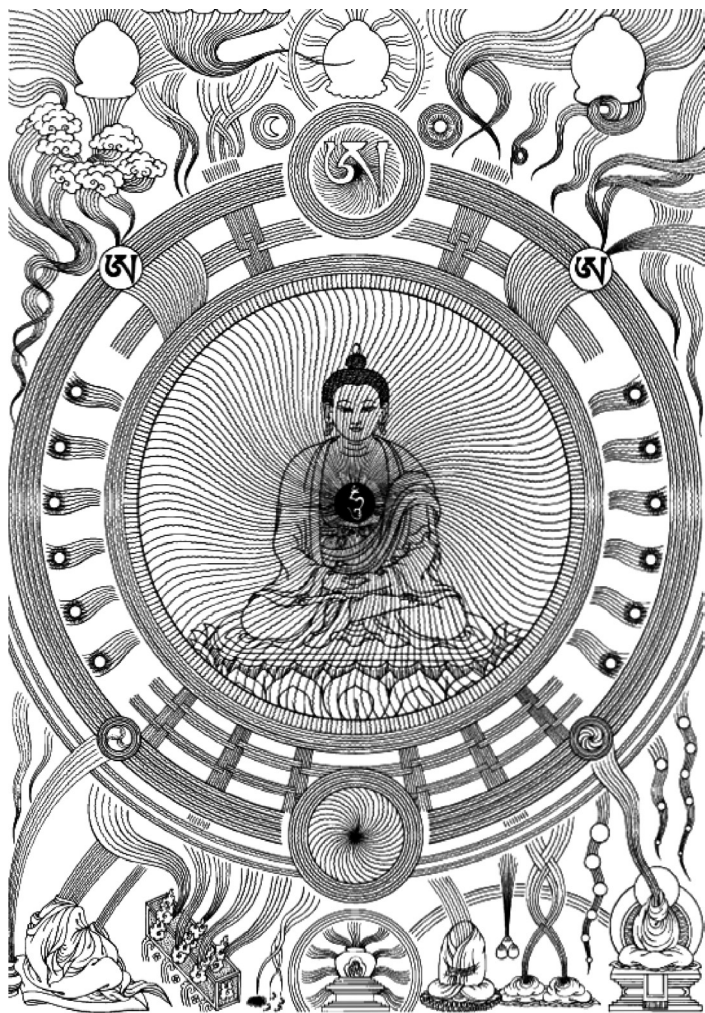
ISBN

© Навчальна книга — Богдан, 2013

ЗМІСТ

Е. Дегодюк. Будда. Українське прочитання Е. Дегодюк	7
Дхаммапада українською мовою /В. Перконос/	25
I. Глава парних строф	26
II. Глава про поміркованість	34
III. Глава про думки	39
IV. Глава про квіти	43
V. Глава про незрілих	47
VI. Глава про мудрих	51
VII. Глава про архатів (пробуджених)	55
VIII. Глава про те, що краще тисячі	59
IX. Глава про зло	65
X. Глава про кару	68
XI. Глава про старість	73
XII. Глава про власне Я	77
XIII. Глава про світ	81
XIV. Глава про просвітлених	85
XV. Глава про щастя	91
XVI. Глава про задоволення	95
XVII. Глава про гнів	98
XVIII. Глава про скверну	102
XIX. Глава про тих, хто дотримується дхамм — про справедливих (праведних)	107
XX. Глава про шлях	111
XXI. Глава про різне	116
XXII. Глава про пекло	121
XXIII. Глава про слона	125
XXIV. Глава про жадання	129
XXV. Глава про бхікшу	136
XXVI. Глава про брахманів	143
Аксіоми Будди. Дхармапада — переспів /В. Перконос/	155
Книга I (Одність і противенство)	156
Книга II /Легковажність — Повага — Шаноба — Учта/	162
Книга III. /Розум — Думка — Дума/	165

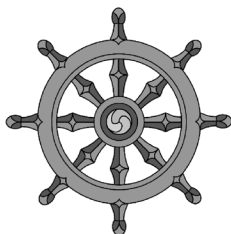
Книга IV. /Про квіти/	168
Книга V. /Про незрілих: дурнів та невігласів/	172
Книга VI. /Про мудрість/	176
Книга VII. /Про просвітлених (архатах): гідних, чистих — «святих»/	180
Книга VIII. /Про тисячу, як велике число, але ж, теж — незначуще./	183
Книга IX. /Про Зло/	188
Книга X. /Про кару/	192
Книга XI. /Про старість/	196
Книга XII. /Про власне «Я», про душу/	199
Книга XIII. /Про Світ/	202
Книга XIV. /Про Просвітлених («будд»), святих/ . . .	205
Книга XV. /Про щастя/	210
Книга XVI. /Про задоволення/	213
Книга XVII. /Про гнів/	217
Книга XVIII. /Про скверну/	221
Книга XIX. /Про тих, хто живе за Законами Праві/ . .	226
Книга XX. /Про Шлях/	231
Книга XXI. /Про різне/	237
Книга XXII. /Про пекло Наві/	242
Книга XXIII. /Про «слона» — символ терпіння, стриманості та самовладання/	246
Книга XXIV. /Про праведні бажання/	250
Книга XXV. /Про Учнів/	257
Книга XXVI. /Про брахманів — отаманів Космосу, абсолюту духовного початку/	264
Першоджерела	275

DХА.М.М.А.Т.А.Д.А.

*«Ви не повинні перекладати
Слова Будди на мову Вед.
Хто робить це — чинить гріх.
Я кажу Вам — учні,
Вивчайте Слова Будди
Кожний своєю мовою.»*

Будда

Переклад і переспів — Віктор Перконос

За загальною редакцією Едуарда Дегодюка

УКРАЇНСЬКЕ ПРОЧТАННЯ

*«Плоть нічтоже —
Дух животворить.»*

Г. Сковорода

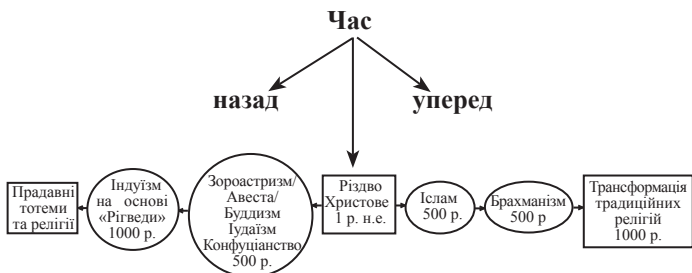
Щойно на Землі з'явилася людина прямоходяча (*Homo erectus*), а згодом людина соціальна й розумна — *Homo sapiens* — одразу виникла Віра. Властивість вірувати притаманна лише людині, саме цим вона відрізняється від решти живих істот, навіть найрозумніших. Віра в тотеми, у земні, а згодом і космічні сили допомагала виживати у жорстокому світі і розвивати духовність. Віра — це якраз і є власний добірний Дух, що вселяється в душу, без неї — цинізм і занепад, деградація. Віра від магії тотемних богів упродовж багатьох тисячоліть формувалася на праслов'янських землях України через головних богів: Дажбога, Перуна, Велеса, Тільця (Бика-тура) та ін., які чинно чергувались приблизно через 2 000 років. Під знаком Тельця процвітала Праукраїна у добу неоліту. То був її зоряний час — адже на нашій землі ще задовго до «Трипільської культури» у V тисячолітті до н.е. було здійснено першу світову земельну революцію відновлювальних форм господарювання, що триває й донині. Політеїзм як епохальний пласт культури зник на теренах Європи під натиском монотеїзму, що завоював собі місце під сонцем жорстоким борінням у свідомості людей Старого із Новим.

Тому й маємо багато страждальців — святих, які пожертвували собою заради Віри.

Найдавнішим ученням, що дійшло в письмовому канонізованому вигляді до наших днів, є індуїстська релігія, започаткована індоєвропейською спільнотою аріїв (оріїв), які принесли свої знання й свою Віру в середині II тисячоліття до н.е. на береги Інду. Вони вийшли із Подунав'я-Подністров'я та Північного Причорномор'я і Подністров'я (пракраїни Аратта, що існувала на сучасних теренах України). В основу релігії покладено індоєвропейські гімни першокниги на санскриті — «Рігведа». Санскрит, як писемна мова, містить сотні українських слів. Найточніший переклад слова «Рігведа» сучасною українською мовою такий: «ріг» (трубити у ріг пісню, тобто озвучити «рух») і «веда» — веду-відаю-знаю святі знання. У середині I тисячоліття до Різдва Христового майже одночасно виникає два вчення, яким судилося стати релігійними. Зороастризм, основоположником якого став Зороастр (Заратустра, перс. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌), народжений у 569 р. до н.е. Це про нього сказав Ф. Ніцше: «Зороастр був першим, хто побачив у боротьбі Добра та Зла основний важіль, який керує рухом речей». Священною книгою Зороастра стала «Авеста» — східна гілка (школа) «Рігведи». Вогонь і вода — фундаментальні цінності вчення Зороастра. Після завоювання Ірану (Персії) арабами у VII ст. до н.е. його населення прийняло Іслам. Як цілісність, релігія проіснувала 11 століть і нині поширена в Афганістані, Ірані, Азербайджані та Індії. Не минуло й ста років, як у 622 р. до н.е. іудейський цар Іосія (івр. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-יוֹסֵדֶק) проголосив священне писання іудаїзму «ТаНаХ» (скорочено від «Тори», «Пророки» і «Писання») — законом, яким уперше було закріплено монотеїзм як релігію.

О, це було знаменне тисячоліття до Різдва Христового! Воно подарувало світу і китайського мудреця Конфуція, який розробив для китайців співзвучні їхнім ідеалам: канони громадянськості, гуманістики — етику й ритуали, мистецтво жити в суспільстві. Загалом він розробив модель ідеального соціального суспільства. Конфуціанство досі вельми поширене в Китаї.

Приблизно через пів тисячоліття виникає наймогутніша з релігій — християнська, що й нині володіє світом на всіх континентах. І знову приблизно через такий самий проміжок часу виникає іслам, а за наступні 500 років (у 1000 р. н.е.) індуїстська віра трансформувалась у сучасну брахманську форму, але вже як колективний витвір. Часова схема виникнення сучасних релігій за останні 3.5 тис. років висвітлюється так:

Від індуїзму до виникнення нових релігій минуло майже тисяча років, від становлення брахманізму до сьогодення теж тисяча років. Однак цей час не знаменувався пришествям нових пророків, а відзначався реформацією, сектантством і єресю традиційних релігій. За минулу тисячу років були генії Добра: науки та технологій (Леонардо да Вінчі, Ньютон, Ейнштейн та ін.) — розумні як боги, але пророками не стали. Були й генії Зла (І. Грозний, Наполеон, К. Маркс,

Ленін, Гітлер, Сталін...) — апологети жорстокості і лжепророки. Були церковні діячі, були філософи, поети. У царині духу залишаються ще не вповні розгаданими світом українські генії Духу — не пізнаний до кінця наш український Будда — Г. Сковорода та велетень слова, який відродив Українську мову — Т. Шевченко.

Будь-яке вчення глибинне своїм корінням, що живиться соком досвіду й мудрістю минулих поколінь. Тоді Дерево Пізнання процвітає. Пригадується притча Будди про царя, що впав у депресію й пішов правічним лісом, де коріння дерев були у зріст людини, вони навіювали спокій і тишу, і це вселило у душу царя умиротворення й повернуло віру в свої сили, як те міцне коріння.

Ця притча нагадує рідну Україну. І згадується тисячолітній Дуб Залізняка, що ще живе у Холодному Яру на Черкащині: розкішна зелена крона, буревіями обчухраний від кори кремезний стовбур і могутнє коріння — підрубане лихоліттями: загарбниками, зритими могилами воїнів ще за Київської Русі і пізніше козаків, які полягли за волю своєї землі. Чи не в підірваному корінні нації всі негаразди нашого сьогодення? А ще, як на лихо, замість жолудів рясно проростають сусідські берізки.

Якщо копати в глибинних пластах історії, як це, наприклад, зробив учений-історик С. Наливайко (див. «Етнічна історія давньої України», 2007 р.), то ми з вами із здивуванням помітимо безпосередній зв'язок української землі із Буддою. Відомо (ще з книг Геродота), що за тисячу років до народження Будди українське Причорномор'я належало племенам блакитнооких будинів, які володіли сакраментальними знаннями і в складі індоєвропейських племен переселились у XVII ст. до н.е. в Індію. Будинам належало найбільше місто Гелон

(Голинь — згідно з «Велес-книгою» закладене в прадавні часи отцем Ором), що знаходилося на теренах сучасної Полтавщини, мало розвинену, як на той час, будівельну справу й високий рівень освіченості. В українській мові збереглися слова: *буда, будинок, будівництво, будень, будильник*. Із коренем «буд» в Україні на цей час ще налічується більше 60 поселень, як-от: Буда, Буди, Будеї, Бударки, Середино-Буда, Буда-Софійовка, Буда-Макиївка, Буда-Бровахівська...

Коли у Будди після його глибокої медитації, запитали: — «Ти хто?» Він відповів: «Я пробуджений». Чи не пора і Україні, після довгого летаргійного сну, пробудитися і будувати себе за образом і подобою своєю:

ПРОБУДЖЕННЯ

*Самотній Українець
Завжди стає над світом,
Коли Вкраїна гине
І никне булава.
Самотній Українець —
Чи то Богдан Хмельницький,
Чи то Іван Мазепа
Пробуджують свідомість
І воля ожива.*

*Коли ярмо народу
Притерлося до шиї
І приспана свобода
У летаргійнім сні,
Встає як Велет Духу
Самотній Українець —*

*Шевченкові лунають,
Франкові закликають
І Лесі Українки
Пробудження пісні.
Самотні Українці
Як отаман Петлюра,
Як генерал Шухевич
Своє життя на плаху
За волю України
Поклали від Крутів,
І б'ється серце Стуса
Й самотніх Українців
У вічній мерзлоті.*

*Та скнять в Верховній Раді
Самотні Українці,*

*Як тіні Чорновола,
Хоч справ невпоровот.
А час вже вимагає,
Диктує і благає:
— Самотні Українці,
Гуртуймося в народ!*

*І я — самотній Українець
Сурмлю в козацькі сурми
І в дзвони б'ю в набат:*

*— Пробудження! Пробудження!
Настав Вкраїни час,
Пора, гряде пора
Доби каменяра:
«Лупайте сю скалу
Нехай ні жар, ні холод
Не спинить Вас!».
Волею і працею
Творімо знову націю.
Годі спати,
Час Україну будувати!*

Е.Г. Дегодюк, 2011

«Дхаммапада» у частині «пробудження» для нас є найактуальнішою, має стати «будильником» і з цієї точки зору етичний аспект та поглиблення розвитку самосвідомості є необхідною умовою нового становлення будь-якої нації, а особливо тієї, яку ще донедавна називали «неісторичною». Водночас вона є і загальнолюдським надбанням. Із ученням Будди перегукуються 10 заповідей Христових. Є вони і в інших релігіях. Чи не під впливом Будди в сучасному Китаї за ініціативою теперішнього голови КНР Ху Цзіньтао розроблено, впроваджено й офіційно доведено (через переклад англійською мовою в центральній газеті влади КНР) вісім обов'язкових добродійностей сучасного китайця. Ось вони:

1.

*Люби свою Країну;
Не чини Зла довіллю.*

2.

*Служи справі —
А не одній людині.*